യോഗവാസിഷ്ഠഃ/ (മുമുക്ഷുവ്യവഹാരപ്രകരണമ്)/സർഗഃ 02

ദ്വിതീയഃ സർഗഃ 2

വി+ശ്വാമിത്ര ഉവാച .
ത+സ്യ+വ്യാസ-തനൂ-ജ+സ്യ മല-മാ+ത്രോപ-മാർജനമ് .
യഥോപ-യു+ക്തം തേ രാമ താവ-ദേവോപ-യു+ജ്യതേ .. 1

ജ്ഞേയ-മേതേന വിജ്ഞാത-മശേ-ഷേണ മുനീ+ശ്വരാഃ .
സ്വദ+ന്ത്യേ്സ്മൈന യദ്-ഭോഗാ രോഗാ ഇവ സുമേ-ധസേ .. 2

ജ്ഞാത+ജ്ഞേയ+സ്യ മനസോ നൂന-മേത+ദ്ധി ല+ക്ഷണമ് .
ന+സ്വദ+ന്തേ സമ+ഗ്രാണി ഭോഗ-വൃ+ന്ദാനി യത്-പുനഃ .. 3

ഭോഗ-ഭാവനയാ യാതി ബ+ന്ധോ ദാർഢ്യമ-വസ്തുജഃ .
തയോപ-ശാ+ന്തയാ യാതി ബ+ന്ധോ ജഗതി താനവമ് .. 4

വാസനാ-താനവം രാമ മോ+ക്ഷ ഇ+ത്യുച്യതേ ബുധൈഃ .
പദാർഥ-വാസനാ-ദാർഢ്യം ബന്ധ ഇത്യ+ഭി-ധീയതേ .. 5

സ്വാ+ത്മ-ത+ത്ത്വാഭി-ഗമനം ഭവതി+പ്രായശോ നൃണാമ് .
മുനേ വിഷയ-വൈര+സ്യം(ങ്)കദർഥാ-ദുപ-ജായതേ .. 6

സമ്യക്-പ+ശ്യതി യസ്-തജ്-ജ്ഞേതാ+
ജ്ഞാത+ജ്ഞേയഃ(സ്)സ പണ്ഡിതഃ .
ന+സ്വ-ദ+ന്തേ ബലാ-ദേവ
തസ്മൈ ഭോഗാ മഹാ+ത്മനേ .. 7

യശഃ(ഫ്)പ്രഭൃ-തിനാ യസ്മൈ ഹേതു-നൈവ വിനാ പുനഃ .
ഭുവി ഭോഗാ ന രോച+ന്തേ സജീവ+ന്മു+ക്ത ഉച്യതേ ..8

ജ്ഞേയം(യ്)യാവ+ന്ന വി+ജ്ഞാതം(ൻ)
താവ+ത്താവ+ന്ന ജായതേ
വിഷയേ+ഷ്വര-തിർ-ജ+ന്തോർ-
മരു-ഭൂമൗ ലതാ യഥാ .. 9

അത-ഏവഹി വി+ജ്ഞാത+ജ്ഞേയം വിദ്ധി രഘൂ+ദ്വഹം.
യദേനം ര+ഞ്ജ-യ+ന്ത്യേതാ ന ര+മ്യാ ഭോഗഭൂ-മയഃ .. 10

രാമോ യദന്തർ+ജാനാതി
തദ്-വസ്ത്വി+ത്യേവ സ+ന്മുഖാത് .

ആകർണ്യ ചി+ത്ത-വി+ശ്രാ+ന്തി-
മാപ്നോ+ത്യേവ മുനീ+ശ്വരാഃ .. 11

കേവലം(ങ്) കേവലീ-ഭാവ-
വിശ്രാന്തിം സമ-പേ+ക്ഷതേ .
രാമബുദ്ധിഃ(ശ്) ശരൽ-ലക്ഷ്മീഃ(ഖ്)-
ഖലു വി+ശ്രമണം(യ്) യഥാ .. 12

അ+ത്രാ+സ്യ ചിത്ത-വി+ശ്രാ(ൻ)ന്ത്യൈ രാഘവ+സ്യ മഹാ+ത്മനഃ .
യുക്തിം(ങ്)കഥയതു+ശ്രീമാ+ന്വസിഷ്ഠോ ഭഗവാ-നയം.. 13

രഘൂണാ-മേഷ സർവേഷാം പ്രഭുഃ(ഖ്)കുല-ഗുരുഃ(സ്) സദാ .
സർവജ്ഞഃ(സ്)സർവ-സാ+ക്ഷീച+ത്രികാലാ-മല-ദർശനഃ .. 14

വസിഷ്ഠ ഭഗവൻ-പൂർവം(ങ്) കച്ചിത്.സ്മരസി യത്.സ്വയമ് .
ആവ-യോർ-വൈര-ശാ+ന്ത്യർഥം ശ്രേയസേച മഹാ-ധിയാം .. 15

നിഷധാ+ദ്രേർ-മുനീനാം ച സാനൗ സരല-സംകുലേ .
ഉപദിഷ്ടം ഭഗവതാ+ജ്ഞാനം പദ്മ-ഭുവാ ബഹു .. 16

യേന യു+ക്തി-മതാ+ബ്രഹ്മൻ.ജ്ഞാനേ-നേയം ഹി വാസനാ .
സാംസാരീ നൂന-മായാതി ശമം ശ്യാമേവ ഭാ+സ്വതാ .. 17

തദേവ യുക്തി-മജ്-ജ്ഞേയം രാമാ-യാ+ന്തേ-നിവാസിനേ .
ബ്രഹ്മ+ന്നുപ-ദിശാ-ശു+ത്വം(യ്) യേന വി+ശ്രാന്തി-മേ+ഷ്യതി .. 18

കദർ+ഥനാച നൈവൈഷാ രാമോ ഹി ഗത-ക+ല്പഷഃ .
നിർമലേ മുകുരേ വ+ക്ത്ര-മയത്-നേനൈവ ബിംബതി .. 19

തജ്-ജ്ഞാനം സ ച ശാസ്-ത്രാർ-ഥസ്-
ത്വദ്-വൈദഗ്ധ്യ-മനി+ന്ദിതം.
സ+ച്ഛി+ഷ്യായ വിര+ക്തായ
സാധോ യദുപ-ദിശ്യതേ .. 20

അശി+ഷ്യായാ-വിര+ക്തായ
യത്.കിംചി-ദുപ-ദി+ശ്യതേ .
തത്-പ്രയാ+ത്യപ-വി+ത്ര+ത്വം(ങ്)ഗോ+ക്ഷീരംശ്വ-ദൃതാ-വിവ .. 21

വീത-രാഗ-ഭയ+ക്രോധാ നിർമാനാ ഗലിതൈ-നസഃ .
വദ+ന്തി+ത്വാദൃശാ യ+ത്ര ത+ത്ര വി+ശ്രാ+മ്യതീഹ ധീഃ .. 22

ഇ+ത്യു+ക്തേ ഗാധി-പുത്രേണ+
വ്യാസ-നാരദ-പൂർവകാഃ .
മുന-യസ്തേ തമേ-വാർഥം
സാധു-സാ+ധ്വി+ത്യ-പൂജയൻ .. 23

അഥോവാച മഹാതേജാ
രാ+ജ്ഞഃ(ഫ്) പാർശ്വേ+വ്യവ+സ്ഥിതഃ .
ബ്ര+ഹ്മേവ+ബ്രഹ്മണഃ(ഫ്) പു+ത്രോ
വസിഷ്ഠോ ഭഗവാ+ന്മുനിഃ .. 24

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
മുനേ യദാ-ദിശസി മേ
തദ-വിഘ്നം(ങ്) കരോ+മ്യഹമ് .
കഃ(സ്)സമർഥഃ(സ്)സമർഥോ ഽപി
സതാം(ൽ)ലങ്ഘ-യിതും വചഃ .. 25

അഹം ഹി രാജ-പു+ത്രാണാം രാമാ-ദീനാം മനസ്-തമഃ .
ജ്ഞാനേനാ-പനയാ+മ്യാശു ദീപേ-നേവ നിശാ-തമഃ .. 26

സ്മരാ+മ്യഖണ്ഡിതം സർവ-
സംസാര+ഭ്രമ-ശാ+ന്തയേ .
നിഷ-ധാ+ദ്രൗ പുരാ+പ്രോക്തം(യ്)-
യജ്-ജ്ഞാനം പദ്മ-ജന്മനാ .. 27

വാല്മീകിരുവാച .
ഇതി നിഗദിത-വാനസൗ മഹാ+ത്മാ
പരികര-ബ+ന്ധ-ഗൃഹീത-വ+ക്ത്ര-തേജാഃ .
അകഥയ-ദിദ-മജ്ഞ-തോപ-ശാ(ൻ)ന്ത്യൈ
പരമ-പദൈക-വിബോധനം വസിഷ്ഠഃ .. 28

ഇ+ത്യാർഷേ+ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാ-രാമായണേ വാല്മീകീയേ
മുമുക്ഷു+വ്യവഹാര+പ്രകരണേ വിശ്വാ-മിത്ര-വാക്യം(ൻ)നാമ+ദ്വിതീയഃ(സ്)
സർഗഃ.
ഓം
****

സഞ്ചരണാവലിഃ
നൈവ പ്രവിഷ്ടഃ
സമ്ഭാഷണമ്
അംശദാതാ

സദസ്യതാ പ്രാപ്യതാമ്
പ്രവിശ്യതാമ്
പൃഷ്ഠമ്ചർചാ
പഠ്യതാമ്സമ്പാദ്യതാമ്ഇതിഹാസഃ ദൃശ്യതാമ്ശോധഃ
വികിസ്രോതഃ അന്വിഷ്യതാമ്
മുഖ്യപൃഷ്ഠമ്
സമുദായദ്വാരമ്
വർതമാനകാര്യവിശേഷാഃ
സദ്യപരിവർതനാനി
യാദൃച്ഛികപുടമ്
സാഹായ്യമ്
ദാനമ്
ഉപകരണാനി
അത്ര കോ ഽനുബന്ധഃ?
പൃഷ്ഠസമ്ബദ്ധാനി പരിവർതനാനി
സഞ്ചികാ ഉപാരോപ്യതാമ്
വിശേഷപൃഷ്ഠാനി
സ്ഥായിപരിസന്ധിഃ
പൃഷ്ഠസൂചനാഃ
ലഘുസാർവസങ്കേതഃ
അസ്യ പൃഷ്ഠസ്യ ഉല്ലേഖഃ ക്രിയതാമ്
മുദ്രണമ്/നിര്യാതഃ
മമ സങ്ഗ്രഹഃ
മുദ്രണയോഗ്യം സംസ്കരണമ്
Download EPUB
Download MOBI
Download PDF
Other formats
അന്യാഭിഃ ഭാഷാഭിഃ
ഭാഷാപരിസന്ധിഃ യോജ്യതാമ്
13 ആഗസ്ട് 2017 (തമേ) ദിനാങ്കേ 07:21 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്
പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .
ഗോപനീയതാനീതിഃവികിസ്രോതഃ വിഷയകംപ്രത്യാഖ്യാനമ്Code of

Conductജങ്ഗമദൂരവാണീ-ദൃശ്യമ്വിധികാരാഃസാംഖ്യികീകുകീ കാവർണനWikimedia FoundationPowered by MediaWiki